

Hoitaisinko suun punajäkälää kortisoni- vai takrolimuusivoiteella vai peräti tomaattimehulla?

Suun punajäkälän vakiintuneimpia hoitoja ovat kortisoni- ja takrolimuusivoiteet, todetaan kansainvälisen työryhmän katsausartikkelissa (Lodi G ym. Br J Dermatol 2012;166:938). Lumekontrolloiduista, satunnaistetuista tutkimuksista on saatu selvää näyttöä siitä, että kortisonivoiteet ovat selvästi tehokkaampia kuin lumevalmisteet. Ei ole kuitenkaan varmuutta siitä, riittäisikö keskivahva paikalliskortisoni vai pitäisikö käyttää erittäin vahvaa valmistetta.

Takrolimuusivoide on selvästi tehokkaampi kuin lumevalmiste, mutta taas pimekrolimuusivoiteen teho ei riitä. Kortisoni- ja takrolimuusivoiteiden välillä ei ole havaittu merkittävää eroa. Hoitoaika kortisonivoiteilla

on tavallisesti ollut päivittäisenä yksi tai kaksi kuukautta, takrolimuusivoiteella yleensä yksi kuukausi. Monet ovat jatkaneet hoitoa ns. proaktiivisena hoitona kahdesti viikossa. Kaikki edellä sanottu on suomalaisenkin käsityksen ja käytännön mukaista. Vaikeampia taudin muotoja voidaan hoitaa muun muassa systeemisellä kortikosteroidilla, metotreksaatilla ja muilla immunosuppressiivisilla lääkkeillä sekä fotodynaamisesti.

Entä jollei potilas jostakin syystä halua käyttää lääkevalmisteita mutta haluaa kuitenkin helpotusta vaivaansa? Mainitussa katsausartikkelissa todetaan olevan heikkoa näyttöä siitä, että aloe vera -geeli olisi parempi kuin ei mitään. Intialaiset panevat

paremmaksi: 30 potilasta käsittäneessä satunnaistetussa, lumekontrolloidussa tutkimuksessa havaittiin, että lykopeenilla hoidettaessa kolmella neljäsosalla suuoireet vähentyivät vähintään 70 %, kun vastaava luku lumeryhmässä oli yksi neljästä (Saawarn N ym. Indian J Dent Res 2011;22:639). Lykopeenimäärä oli 8 mg päivässä. Tämän verran on esimerkiksi yhdessä desilitrassa tomaattimehua, puolessa kilossa tomaatteja ja kilossa vesimeloneja. Muita suun punajäkälään suositeltuja kasviperäisiä antioksidantteja ovat vihreä tee ja kurkumiini (kurkuma, curry). Niiden tehosta ei kuitenkaan ole tutkittua tietoa. ■ MaHa